

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 81. 5. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 10.— Din, v inozemstvu 25.— Din.

Angleži popuščajo na solumski fronti

Vojno poročilo št. 329

Sovražne ladje bombardirane v srednjem Sredozemlju — V zračnih borbah sta bili sestreljeni dve sovražni letali — Umik sovražnika pri Sollumu — Pri Tobruku potopljena prevozna ladja in sestreljeno letalo „Blenheim“

Rim, 30. aprila. ir. Glavni stan italijanskih oboroženih sil je objavil naslednje 329. službeno vojno poročilo:

Na osrednjem Sredozemskem morju so skupine italijanskih in nemških letal bombardirale sovražne ladje. Letala nemškega letalskega zbora so na Malti bombardirala letalska oporišča ter z bombami zadela sovražne ladje v luči La Valetta. V letalskih spopadih sta bili sestreljeni dve sovražni letali.

V Girenaiki se nadaljuje obkoljevanje angleških sil na fronti pri Tobruku. Na fronti pri Sollumu so italijanske in nemške sile z napadalnimi akcijami prizadele sovražnika znatne izgube in ga na več točkah prisilile k umiku.

dele sovražnika znatne izgube in ga na več točkah prisilile k umiku.

Skupine italijanskih in nemških letal so nadaljevale svoje napade na luko in obrambne naprave Tobruka. Nemško letalo je z bombami potopilo transportno ladjo. Zadete so bile nadalje baterije in obrambne postojanke, s strojnimi pa so bili obstreljevani angleški avtomobili. Letalo tipa Blenheim je bilo sestreljeno.

V noči na 29. t. m. so sovražna letala napadla Bengazi.

V Vzhodni Afriki so naše čete na raznih sektorjih s topniškimi in pehotnimi akcijami še nadalje vzdržale sovražni pritisk.

Vojna v Grčiji končana

Vse grško ozemlje zasedeno po italijanskih in nemških četah

Berlin, 1. maja. (Velebit). V berlinskih vojaških krogih so izjavljali sinoči, da je sedaj vojno v Grčiji mogoče smatrati kot za povsem končano, ker je že vse teritorij

Grčije zaseden od nemške in italijanske vojske. Obenem pa poudarjajo v nemških vojaških krogih, da je bila vojna v Grčiji le del borbe za Sredozemlje.

Avtoritarna vlada v Grčiji

Berlin, 1. maja. ir. Atenski radio je večer objavil, da je general Zolakovski sestavil novo grško vlado in v posebnem proglasu ugotovil, da sprito zasedbe Aten, angleškega brega iz Grčije in odhoda kralja iz države ni več nikakega razloga, da bi se vojna nadaljevala. Poudaril je, da je sedaj Grčiji potrebna energična in avtoritarna vlada. To vlado, ki ustreza volji na-

roda, so sestavili grški generali.

Berlinski politični krogi so to vest sprejeli z velikim zanimanjem. V Atenah, pripominjajo, so takoj spoznali stvarni položaj. Grški narod hote obračunati s preteklostjo in se posvetiti svoji duhovni in gmetni obnovi. Nujno pa je, da dejansko in dokončno likvidira s svojo preteklostjo.

Angleška katastrofa na Balkanu in njene posledice

Berlin, 1. maja. s. »Völkischer Beobachter« je objavil obsežen članek s komentarjem o angleški katastrofi na Balkanu. Med drugim citamo v zanimivem članku, da je samoprevrtao misliti, da veliki strateški polom Angležev na Balkanu nima neke posledice vojaškega značaja glede tako znanega svetovnega angleškega prestiža. Nobenega pomena nimajo več reminiscence iz svetovne vojne in splošna hvala o moči angleškega otoka. Tudi gospodstvo Anglije na morju je danes močno omejeno in silaherna izguba strateških oporišč na evropskem kontinentu zmanjšuje tudi svetovni vpliv Angležev. Ta sve-

tozna strateška oporišča postajajo zelo dvomljive vrednosti v dobi, ko obvladajo moderno vojevanje letalske eskadrole in oklopne divizije najmočnejše vojaške sile v Evropi. Vojni pohod v Grčiji, zaključuje članek, je razkril marsikaj, zlasti pa majhno vrednost strateških točk, ki se jih je smatralo za nezavetne in majhno vrednost v senci odslej iluzornega prestiža skritih divizij. »Westfälische Landeszeitung« pripominja z istimi argumenti, da zasedba otoka Lemnos, s katerega se kontrolira vhod v Dardanele, jasno kaže, kakšne velike vrednosti ima zmaga v Grčiji tudi za novi položaj v Sredozemlju.

Turško javno mnenje o Angliji

Rim, 1. maja. (Bolgarska tel. ag.) V tukajšnjih političnih krogih s posebnim zanimanjem spremljajo zadržanje Turčije v sedanjem položaju. Opažena je bila dolga odsotnost turškega predsednika Inenija iz Ankare, kakor tudi gibanja nemškega poslanika pri turški vladi v Papena v Berlinu. Vse te dogodke tolmačijo nekateri kot znake, da bi mogoče prišlo do zblizanja med velisilami oziroma Turčijo. Opaženo so bile tudi spremembe v stališču, ki ga zavzemata turški radio in tisk. Kaže, da se je zaradi vojaških zmag osmih velel sil na Balkanu Turčija odmaknila od vojaške zveze z Anglijo.

Carigrad, 1. maja. s. List »Ikdame« ugotavlja v uvodniku, da se je balkanski vojni pohod zaključil s porazom Anglije. Odslej, ugotavlja dnevnik, se razvija bitka v Sredozemlju in sam Churchill je izjavil, da položaj za Anglijo ni odličen »zaradi maloštevilnosti tam se nahajajočih sil. Obenem Churchill zatrjuje, da se bo usoda vojne odločila na Atlantiku in na angleških otokih. Uvodničar pripominja, da sta Sredozemlje in Suez ključna imperija in da bi njih izguba zaradi tega pomenila veliko nevarnost za angleško imperijo. Na angleškem otoku so številne divizije, ki gledajo razvoj dejstev, ne da bi pri njem sodelovale. Pisec pripominja, da ne kaže ohraniti strateške rezervne čete sedaj, ko gre za to, da se zaposli sile na frontah, kjer so potrebne. List ugotavlja nadalje, da nudi zasedba Egejskih otokov silam osi možnost za kontrolo in obvladovanje enega izmed sredozemskih ključev. Zaključuje, da bi morala Anglija odpraviti z angleških otokov, kjer jih je koncentrirala ter jih prevreči v Egipt in v Sredozemlje.

Poslanec Hussein Ghayid pojasnjuje v listu »Jeni Sabah« zadnji Churchillov govor, posebno glede odstavkov, ki se tičejo balkanskih dogodkov. Clankar pravi, da se Churchill ne bi smel brigati samo za mnenje Angležev, temveč tudi za mnenje prijateljev in zaveznikov, ki so pod mučnim vtisom, ko so zvedeli, da se je končala angleška pomoč Grčiji z neuspehom. Omenjajo, da je Anglija dala jamstva Grčiji pred dvema letoma, ugotavlja Hussein Ghayid, da je bilo dovolj časa za priprave in za držanje prevzete častne obveznosti. Vsi prijatelji Anglije soglasno zatrjujejo, da je nezadostna pomoč Grčiji nevredna Anglije. V zaključku pravi pisec, da je razumljiva potreba po obrambi angleških otokov, vendar prijatelji in zavezniki Anglije ne bi radi videli vdora v svoje lastne dežele. Anglija mora doumeti, da nihče ne bo videl, kako propada njegova lastna država, ne da bi Anglija dala dožnost. List »Sun Post« ponavlja, da sloni turška politika na trdni odločitvi, nikogar napasti in hraniti neodvisnost države. List ugotavlja, da so turške mednarod-

ne obveze izključno defenzivnega značaja in zaključuje, da se bo Turčija vzdržala pustolovščin in ostala prijateljska s tistimi, ki spoštujejo njeno neodvisnost.

Turčija se ne pusti vznemirjati in hujskati

Ankara, 1. maja. s. Angleška propaganda si prizadeva dokazati, da pomeni nemška zasedba grških otokov v bližini turške obale neko nevarnost za Turčijo. Na ta način hoče enako, kakor z drugimi izmišljotinami in absurdnostmi, sejati med turško javnost nemir in negotovost. Zna ni vojaški kritik general Samif pa je smatral za svojo patriotsko dolžnost postaviti se po robu takim angleškim prišepetavanjem in je izjavil, da pomeni zasedba omejenih otokov zgolj namen, da bi se omočile angleške operacije pred Dardanele oziroma v neposredni bližini turških voda.

Berlin, 1. maja. s. Iz Sydneya poročajo, da je vlada izdala novo službeno poročilo, v katerem skuša pomiriti duhove, ki so očitno silno razburjeni. Mnogo naših čet, pravi poročilo, je že zapustilo grška tla, druge pa, ki se še niso mogle ukrcati, bodo do konca izvršile nalogo, ki jim je bila po nesreči poverjena. Žal ni nade, da bi se preprečile hude izgube. Nasprotno je treba z njimi računati. Javnost pa bo o njih poučena z nadaljnjimi poročili, čim bo to mogoče.

Berlin, 1. maja. d. Ob priliki zavzetja Makedonije in Tracije so nemške čete vzele v Solunu pod svojo zaščito rojstno hišo Kemal paše. Ob tej priliki poudarjajo v vojaških krogih, da je bil Kemal paša prijatelj Nemčije ter da ni nikdar pozabil nemško-turškega prijateljstva.

Letalska vojna na zapadu

Berlin, 1. maja. s. Močne letalske sile so napadle predvčeršnjim ob večernih urah važne vojne objekte na britanskem otoku. Sprito dobre vidljivosti je imel napad zelo vidne uspehe. Doznava se tudi, da je to noč angleško letalstvo utrpelo izgube. Isto noč so nemške letalske skupine napadle vojaško pristanišče v Plymouthu, industrijske naprave, pristaniške naprave in letališča v južnozahodni in južnovzhodni Angliji, in to z velikimi uspehi. V Plymouthu so se mogli opazovati obsežni požari in močne eksplozije. Napadi v drugih odsekih južnozahodne in južnovzhodne angleške obale so povzročili obsežne požare, katere se je moglo opazovati še iz daljave 70 km. Letala, ki jih je sovražnik izgubil to noč, je zbil nemško letalo, ki je bilo v skupini nočnih lovcev. Letalu se je posrečilo sestreliti 4 sovražna letala, v zračni

Priznanje junaštva Vojvode Aostskega

Bern, 1. maja. s. »Gazette de Lausanne« objavlja brzojavko iz Londona, v kateri se priznava občudovanja vredni odpor Vojvode Aostskega v Etiopiji. Brzojavka pravi: V Londonu priznavajo, da je podal Vojvoda Aostski dokaze velikega poguma. Nedvomno bo storil vse, da do skrajnosti podaljša odpor svoje vojske.

Izročitev trobojnice „Akcije za Nico“

Rim, 1. maja. ir. V gledališču »Adrian« je danes vodilni zastopnik stranke Amicucci v okviru velike svečanosti, ki ji je prisostvovala velika množica fašistov, izročil generalu Garibaldi, voditelju organizacije »Azione nazarda« (Akcija za Nico) italijansko trikoloro. Duhovniki so še posebej posvetili zastavo. V dvorani je bila izročitev prapora sprejeta z ogromnim navdušenjem. Podobna svečanost je bila nocoj tudi v Milanu.

Reški Prefekt prevzel oblast v Gorskem Kotaru

Reka, 1. maja. u. Reški prefekt je večer objavil naslednji službeni razglas: Po pooblastili Ekske. Armijskega Generala viteza velikega križa Viktorja Ambrosija, Poveljnika II. armije, prevzemam z današnjim dnem civilno oblast nad področjem ob Rečici in Kolpi (okrajja Sušak, Kastav, Bakar, Crikvenica, Novi, Senj, Krk, Rab, Bakar, Delnice, Karlovac, Vrbovsko in Ogulin). — Reka, 30. apr. 1941. — Prefekt Testa.

Italijanski delavci v Nemčiji

Berlin, 1. maja. ir. Italijanski veleposlanik v Berlinu Alfieri je danes sprejel inspektorja Fašistične Konfederacije poljskih delavcev in voditelja nemške delovne fronte Leyca, ki je bil v njihovi družbi. Nadzornikom so bila dana navodila, kako organizirati socialno pomoč italijanskim poljskim delavcem, ki bodo zaposleni v Nemčiji.

Finsko notranje posojilo

Helinski, 1. maja. s. Prihodnji terek bo razpisano novo notranje posojilo v znesku 1 milijarde finskih mark. Obrestovalno se bo po 5%. Od 17. februarja dalje bo to že četrto notranje posojilo. Skupno bodo vsa ta posojila znašala 2,3 milijarde finskih mark. Zakon, ki se nanaša na finsko narodno bno in je bil lani izdan, je določal, razpis notranjega posojila v skupnem znesku 2,4 milijarde finskih mark.

Iz Hrvatske

Podpredsedstvo hrvatske vlade v Banja Luki

Zagreb, 1. maja. Uradno javljajo, da se po odredbi poveljnika dr. Pavelića z današnjim dnem urad podpredsednika hrvatske vlade preseli v Banja Luko, ker je podpredsedništvo vlade dodeljena posebna naloga, da skrbi za vprašanje Boene in Hercegovine. V Banjaluko gre tudi ministrstvo za veterino in šumarstvo. Ministrstvo za rudo ostane še nadalje v Zagrebu. Kot ravnatelj uradov podpredsednika vlade je odstopoval v Banja Luko Mumir Šahremović Ekremov.

Popis blaga v Zagrebu

Zagreb, 1. maja. Mestno poglavarstvo v Zagrebu je izdalo odredbo o začasni ustavitvi poslovanja trgovin z živili za najnujnejšo potrebo. Odredba določa, da morajo vsi trgovci, ki se bavijo s prodajo obleke, blaga, suknja, nogavic, usnjatih izdelkov, vseh vrst oblačil, mila, konzerv vseh vrst in podobnih predmetov za osem dni od 30. aprila dalje ustaviti vsako prodajo teh predmetov in v kolikor se bavijo izključno s prodajo teh predmetov, svoje trgovine za ta čas zapreti. Obenem morajo vsi trgovci, ki se bavijo s prodajo takih predmetov, do vključno 4. maja osebno prijaviti popis vseh svojih zalog navedenih predmetov.

Gradnja delavskih hiš

Zagreb, 1. maja. f. Hrvatska vlada je odobrila 100 milijonov din za gradnjo delavskih hiš in stanovanj, kakor tudi za javna dela. Na ta način hoče vlada ublažiti socialni položaj in bedo hrvatskega delavstva.

bitki. Posadka pa je ugotovila, da je bilo še 5 nadaljnjih sovražnikovih letal uničenih z bombami na tleh.

V predpretekli noči so manjše skupine angleških letal preletele južno Nemčijo. V nekaterih krajih so odvrgli bombe. Ni škode v vojaških objektih in v objektih, ki služijo vojni industriji. Nekaj stanovanjskih hiš je bilo porušeni in poškodovani. Nekaj civilnih oseb je bilo ubitih ali ranjenih.

Hud letalski napad na Cardiff

Berlin, 1. maja. ir. Sinoči se je izvedelo, da je bil v prejšnji noči nemški letalski napad na Cardiff izredno hud. Mnogo ton bomb je treščilo med pristaniške naprave. Med obsežnimi skladišči je izbruhnilo na ducate požarov.

Nj. Vel. Kralj in Cesar med ranjenci

Rim, 1. maja. ir. Nj. Vel. Kralj in Cesar je danes znova obiskal ranjence v vojaški bolnišnici Celiu. Pred bolnico ga je sprejel njen poveljnik v spremstvu zdravnikov in upraviteljev. Kralj in Cesar je obšel vse bolniške sobe in se je

očetovsko zanimal za ranjence. Za vsakogar je našel izraze visoke pohvale in želje za njegovo ozdravljenje. Dolgi poset vladarja se je zaključil z udanimi in navdušenimi ovacijami vseh ranjencev za Kralja in Cesarja.

Uradni razglasi

Mussolinijev razglas

Duce, Prvi Maršal Cesarstva, Poveljnik čet, delujočih na vseh frontah, Glasom čl. 6 kr. zakona 8. julija 1938-XVI, št. 1415;

Glasom čl. 15, 17 in 18 teksta vojnega zakona, odobrenega po zgornj navedenem zakonu;

Glasom kr. zakona 10. junija 1940-XVIII št. 566, ki predpisuje uvedbo vojnega zakona v državnem ozemlju;

Ukazuje

Čl. 1. Kdor koli v jugoslovanskem ozemlju, zasleden po italijanski oboroženi vojni sili, posejude pod kakršnim koli naslovom strelno orožje oziroma posamezne dele istega, municijo, bombe oziroma druge eksplozivne stvari, strelne ali solzne pline, sable, bajonete in bodala, jih mora oddati v teku 3 dni po objavi tega razglaša najbližjemu vojaškemu poveljstvu. Kršitelji zapovedi, navedene v predstojem odstavku, se kaznujejo z globo do 2000 lir in z zaporom do enega leta.

Kdor ne izroči strelnih pušk, strelnic, topov ali zbirke orožja, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Čl. 2. Prestopek, označen v predstojem členu, spada v kompetenco vojaških armadnih sodišč.

Pričujoči razglas stopi v veljavo z dnem objave.

Objava se izvrši potem razglasitve na občnih deskah zasedenega ozemlja.

Operacijska cona, 14. aprila 1941-XIX.

MUSSOLINI

Ukinitev splošnega moratorija

KRALJEVI CIVILNI KOMISIARIAT ZA ZASEDENO SLOVENSKO OZEMLJE

na podlagi prejšnjih odredb o ukinitvi plačil iz civilnopravnih obveznosti, ki so jih izdale banovinske oblasti, in sprito potrebe, da se postopno obnovi gospodarsko delovanje na slovenskem ozemlju, ki so ga zasedle italijanske oborožene sile,

odreja:

Člen 1. Izjemno od onega, kar določa ta odredba, se bo s 5. majem 1941-XIX. na slovenskem ozemlju, ki so ga zasedle Italijanske Oborožene Sile, zaključila ukinitve plačil iz civilnopravnih obvez, kakor so jo odredile prejšnje banovinske oblasti, ter plačil, ki jih je treba še izvršiti med ustanovami in osebami, ki bivaajo na tem ozemlju.

Člen 2. Do vključno 4. maja 1941-XIX. ostanejo ukinjena plačila iz civilnopravnih obvez ne glede na to, kdaj so zapadla, razen v primeru naslednjih plačil:

- a) Plače, mezde in sploh vsa plačila za opravljeno delo;
- b) Najemnine za stanovanja in lokale;
- c) alimentne rente in nakazila;
- d) prispevki za socialno skrbstvo;
- e) cene kupnoprodnajnih poslov, sklenjenih od 15. aprila 1941-XIX dalje ali pa tudi prej, če se je predaja blaga izvršila od 15. aprila 1941-XIX dalje ali če so se kupitje zaključile in blago predalo v kakršnemkoli trenutku, kolikor spada to blago med najnujnejše potrebščine. Za take se smatrajo proizvodi, ki služijo prehrani, za oblačila in obutev, razen če niso luksuznega značaja.

Člen 3. Do 15. maja 1941-XIX. bodo smeli redni kreditni zavodi v okviru svojih sposobnosti izplačevati zaupne naložbe (hranilne vloge, naložbe na tekoči račun, itd.) do najvišjega skupnega zneska 2.000 din. Ta meja se omeji na 1.000 din za hranilnico dravske banovine, za hranilnice urejene na osnovi uredbe z dne 24. novembra 1938, in za zadruge, podrejene zakonu od septembra 1937. V obeh primerih bodo morala biti izplačila, ki so bila morda izvršena od 25. marca 1941-XIX dalje, vključena v račun, s katerim se bo določil najvišji skupni znesek, kakor ga dovoljuje ta člen.

Zavodom bo morala biti zagotovljena

9. maj — dan Vojske in Imperija

Rim, 1. maja. ir. Generalno tajništvo Stranke je izdalo 106. fašistični službeni list »Foglio d'ordine«, v katerem ugotavlja, da bo 9. maj dan Vojske in Imperija. Proslavljen bo z delom, ki bo dalo domovini orožje zmage. Generalni Tajnik odreja v njem, da bodo morali vsi Pokrajinski Zvezni Tajniki, Zvezni Direktorji in pokrajinski glavni mestni, Vodje Mladinskih Organizacij »GIL« (Gioventu italiana dell'Impero), predsedniki Organizacij vojnih invalidov in bojevnikov ter poveljniki Oboroženih Fašističnih oddelkov tega dne pozdraviti in čestitati najvišjim zastopnikom vojaških oblasti v prizadetih krajih. V opoldanskih urah se bodo oddelki bivših bojevnikov, Fašistične mladine in Fašističnih vseučilišnikov poklonili pred spomeniki padlih

vojakov in fašistov. Fašistične žene bodo obiskale in obdarovale rodilne borce in padlih. Za darove bodo poskrbele Dopolavorovske organizacije. Te bodo po bolnišnicah in okrevališčih priredile tudi posebne gledališke predstave za ranjence. Fašistična mladina bo priredila povsod koncerte svojih zborov, ki bodo prepevali bojne pesmi. Proti večeru bodo ob zaključku ženskih tečajev za delo v kolonijah razdeljevali udeleženkam teh tečajev spricvala. V glavnih pokrajinskih mestih bodo fašistični govorniki zvečer govorili o zgodovinskih in življenjskih razlogih italijanske imperiale ekspanzije. Vsi bivši bojevniki, fašisti, člani »GIL« in Fašistične Milice bodo morali biti tega dne v krogih.

V Indijskem oceanu potopljene ladje

Berlin, 4. maja. d. Pomorske edinice oseh velel sil v zadnjem času v Indijskem oceanu potopile sedem angleških parnikov in enega bivšega jugoslovanskega, ki se vsi vozili razne vrste blago v Anglijo.

Nemški odgovor Rooseveltu

Berlin, 1. maja. ir. Na vprašanje tujih novinarjev, kako je treba presojati Rooseveltovo izjavo, da bodo ameriške vojske ladje, če bo treba, plule tudi po področju, ki sta ga osmi sili proglasili za vojno področje, so pristojni nemški krogi naglasili, da je nemško stališče o tej stvari skrajno jasno podano. Vodja in kancelar Hitler je še pred kratkim izjavil, da bo vsaka ladja, naj bo kratkita ali ne, ki bi se napotila v Anglijo, neizbežno uničena. Omenjeni krogi so še pripomnili, da izvajanje tega

načela za os ni odvisno od tega, ali tudi druge države priznajo za vojno področje morske predele, ki sta jih proglasili osmi sili.

Švedski poslanik v Beogradu okraden

Stockholm, 1. maja. u. V stockholmskih diplomatskih krogih se je izvedelo, da so bili švedskemu poslaniku v Beogradu Folke Malmaru sredi nekakega letalskega napada v začetku aprila ukradeni važni diplomatski dokumenti, pol milijona dolarjev v različnih valutah in precejšnji del njegove privatne imovine v gotovini in papirjih. Poslanik je vse te dragocenosti spravil v kovček, ki so ga prenesli v poslanikov avto, s katerim bi se bil poslanik moral po- neke odpeljati na varno. Toda čim se je poslanik vrnil iz protiletalskega zaklonišča, v katerega se je bil zaletel med alarmom, je opazil, da mu je zaklad izginih iz avtomobila. Uvedno je bilo potvrdovano, ki pa še ni doseglo zaželenega uspeha.

